

אצלנו

אוגוסט 2022 / אב תשפ"ב

גיליון מס' 67

ת.ד. 23574 תל-אביב | 6123402 טל. 03-6093476

Шана Това, Хатима Това и Хаг Sameax!

Дорогие друзья, выходцы из Латвии и Эстонии. Вновь приближается период осенних праздников – Рош ха-Шана, Йом Кипур, Суккот. Период подведения итогов, оценки прошлого, взгляда в будущее.

Наше Объединение продолжает свою работу, в основе которой – сохранение памяти латвийского и эстонского еврейства, как путем организации общественных мероприятий, так и выпуска материалов, предназначенных для следующих поколений.

В уходящем 5782 по нашему календарю году мы снова, после перерыва, связанного с эпидемией короны, собрались на церемонию памяти жертв Холокоста. Весь процесс церемонии был записан и выложен в You Tube (просмотр возможен через сайт нашего Объединения www.lat-est.org.il).

Продолжает плодотворную работу и наш архив в Шфайм, куда можно обратиться по различным вопросам – от помощи в генеалогии до изучения различных архивных материалов. Проводится большая и очень трудоемкая работа по оцифровке материалов архива.

Дорогие земляки! Объединение выходцев из Латвии и Эстонии поздравляет вас с наступающим 5783 годом и грядущими праздниками и желает всем крепкого здоровья, неистощимого оптимизма и радости от детей, внуков, а у кого – и правнуков!

בראש השנה תכתבו

יוצאי לטביה ואסטוניה היקרים. אנו שוב מתקרבים לתקופת חגי תשרי – ראש השנה, יום כיפור, סוכות. תקופה של סיכומים, הסתכלות על העבר וציפייה לעתיד.

האגוד שלנו ממשיך בפעילותו, שמטרתה העיקרית היא שימור מורשת יהודי לטביה ואסטוניה, הן על ידי ארגון אירועים חברתיים והן על ידי פרסום חומרים המיועדים לדורות הבאים.

בשנת תשפ"ב היוצאת, לאחר הפסקה עקב מגפת הקורונה, שוב ערכנו עצרת לזכר קורבנות השואה. מהלך הטקס הוקלט ופורסם ביוטיוב (אפשרות לצפייה דרך אתר האגוד www.lat-est.org.il). בשנה החולפת נערכה לראשונה תחרות חיבורים בנושא תולדות יהדות לטביה בקרב תלמידי תיכון וסטודנטים. עבודתה של נטע פרלמן הוכרה כטובה ביותר. התחרות מתוכננת להתקיים שוב גם בשנה הבאה.

ארכיון האגוד בשפיים ממשיך בעבודתו הפורייה. ניתן לפנות אל המתנדבים בנושאים שונים – החל מסיוע בבניית אילן יוחסין ועד לחיפוש חומרי ארכיון שונים. בימים אלה מתבצעת עבודה גדולה ומאומצת לדיגיטציה של חומרי הארכיון.

חברים יקרים! אגוד יוצאי לטביה ואסטוניה מברך אתכם בשנה טובה ומאחל לכולכם חתימה טובה ובריאות טובה, אופטימיות בלתי נדלית ושמחת חיים, נחת מהילדים, מהנכדים ולחלקנו אף – מהננים! חג שמח וחתימה טובה!

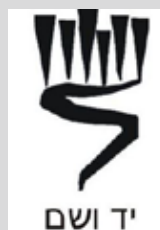
Арье Ценципер, член правления Объединения

אריה צנציפר, חבר הנהלת האגוד

АЗКАРА ПАМЯТИ ЖЕРТВ ШОА В ЛАТВИИ И ЭСТОНИИ

состоится в филиале Яд ва-Шем
в Гиватаим, ул. Коразин, 10
в среду, 30 ноября 2022 г. в 17:00
Встреча земляков с 16:00

Запись на автобус (после Суккот)
из Иерусалима, Хайфы (города севера)
и Беэр-Шевы
(города юга) по телефону:
или по электронной почте:

03-6093476
office@lat-est.org.il

עצרת הזיכרון המרכזית לזכר קורבנות השואה בלטביה ואסטוניה

תתקיים גם השנה בשלוחת "יד ושם"
בגבעתיים (רח' כורזין 10)

ביום ד', 30 בנובמבר 2022 בשעה 17:00
מפגש רעים מ-16:00

ההרשמה להסעות (אחרי סוכות) מירושלים,
מהצפון (חיפה והקריות) ומהדרום (באר שבע)

בטלפון:

או בדואר אלקטרוני:

אספה שנתית – דו"ח פעילות ובחירות

- 24.6.2022 התקיימה האספה השנתית של האיגוד. הנוכחים שמעו סקירה של היו"ר על פעילות האיגוד בשנה אחרונה ודו"ח כספי מפי הגזבר. צוין, שעקב מגפת הקורונה לא קיימנו אירועים רביי משתתפים מלבד:
 - עצרת זיכרון לקורבנות השואה בדצמבר 2021, אליה הצליחו להגיע למרות המגפה כ-250 איש. העצרת הוקלטה והועלתה ל-U-TUBE <https://youtu.be/5qVD7fCMPgc> בתוספת כתוביות באנגלית וברוסית וזכתה ליותר מ-1300 צפיות ובכך גם חברים בחוץ לארץ יכלו להבין את המהלך.
 - הפעילות העיקרית בשנה החולפת הייתה פעילות הארכיון. המתנדבים המשיכו בעבודות דיגיטציה ובניית האתר. (ראו עמ' 3).
- כמו בכל שנה העביר האיגוד תמיכה כספית לניצולי השואה והנדקקים אחרים. כמו כן שלחו זרי פרחים לניצולים לקראת יום השואה. היו"ר ביקש ממשתתפי האספה להודיע על נזקים נוספים מקרב החברים. התמיכה מתאפשרת הודות לדמי החבר ולתרומות פרטיות שמקבל האיגוד. ועל כך – תודה לכולם.
- בין התוכניות לשנה הקרובה – סיורים, מפגשים ועצרת זיכרון ב-30.11.2022.
- נבחרה מועצה ארצית, אשר קיימה את ישיבתה הראשונה באמצעות ZOOM ובה נבחרה הנהלת האיגוד.
- בישיבה הראשונה של ההנהלה החדשה יחולקו בין חברים משימות לביצוע.
- מקווים שהפעם המגפה לא תפריע לפעילות ונוכל להיפגש יותר.

חברי הנהלת האיגוד

אשר נבחרו בישיבת המועצה ב-8.7.2022

יהושע אלישיב

בן ציון ביילין

רמי גל

יעקב גורדין

אריה גרינמן

ראובן דאיפט

דב דביר

אליהו היימן

אינה וולף

אליהו ולק

מרק טומשינסקי

דן טריינין

אריה צנציפר

אפרים פרידלנד

חניתה רוזנטל

יוסף רוסינק

Отчёт правления и выборы

24.6.2022 состоялось общее собрание Объединения. Был представлен отчет работы за последние 12 месяцев.

- К сожалению, из-за эпидемии Covid-19 мы не могли провести многие мероприятия. Однако сумели провести традиционную церемонию памяти жертв Холокоста, на которую всё же пришло около 250 человек. Церемония была заснята на видео и ее можно посмотреть в U-Tube по ссылке:

<https://youtu.be/5qVD7fCMPgc>

Для того, чтобы она была понятна землякам не толь-

комиться с документами, фотографиями и книгами, имеющимися в фондах архива.

- Объединение продолжает оказывать помощь нуждающимся. Это возможно благодаря членским взносам и пожертвованиям, которые мы получаем. И за это всем спасибо.

חבר ההנהלה י. אלישיב רושם פרוטוקול האספה,

מימינו יו"ר האיגוד א. ולק וסגן היו"ר ז. גולדשמידט

Член правления Й. Эльяшив ведёт протокол,

справа от него Э. Валк и его заместитель З. Гольдшмидт

ко в Израиле, мы снабдили её титрами на русском и английском. Уже более 1300 человек во всем мире её видели.

- Волонтеры продолжают оцифровку материалов архива. Обновленный сайт Объединения позволяет озна-

8.7.2022 состоялось заседание Совета Объединения, избранного на общем собрании. На этот раз оно состоялось на платформе ZOOM. Посредством электронного голосования было избрано правление (см. выше), члены которого будут претворять в жизнь план работы. Надеемся, что в этом году мы уже сможем возобновить встречи и экскурсии, как это планировалось до эпидемии.

Наш сайт в интернете

За последние два года много ресурсов было вложено в создание нового веб-сайта Игуда, который позволяет членам нашего Объединения и другим землякам знакомиться историей латвийского и эстонского еврейства. Документы, фотографии и книги, связанные с евреями этих стран, хранятся в архиве в Шфаим. Большая часть их каталогизирована, отсканирована и хранится в компьютерах архива. Эти работы были начаты волонтерами архива более 20 лет назад и продолжаются по сей день. По решению правления Игуда начата постановка отсканированных материалов на сайте www.lat-est.org.il, тем самым предоставив интернет-пользователям доступ к информации, хранящейся в архиве. Основная цель – обеспечить доступность архивных материалов.

В настоящее время вся информация имеется на иврите; готовится загрузка основных материалов по-английски, а затем и по-русски.

Загрузка информации на веб-сайт – сложный и медленный процесс. Ниже представлена картина ситуации на лето 2022 г.:

- **Фотографии** – на сайт уже загружено около 6000 фото, что составляет около 85% от общего количества фотографий в архиве.
- **Книги** – загружена информация (каталог) по всем 1500 книгам в библиотеке архива. В настоящее время сканируются обложки книг и оглавление. Уже обработаны около 6% от общего количества книг в библиотеке.
- **Личности** – загрузить информацию обо всех личностях, имеющих свою папку в архиве. На данном этапе не планируется выставлять на сайт отдельные документы из каждой папки.
- **Общины** – загрузить информацию об отдельных общинах Латвии и Эстонии, имеющих свою папку в архиве. На данном этапе не планируется загружать документы общин на веб-сайт.
- **Архив латвийского еврейства после 1945 г.** – Если у вас есть фотографии и информация о возрождении еврейской общины в Латвии после 1945 г., особенно документы и фото о свадьбах и расширении семей, мы будем признательны, если вы передадите материалы в архив в Шфаим. Информацию также можно отправить через наш веб-сайт www.lat-est.org.il

Ежедневно на этот сайт заходят сотни, а иногда и тысячи посетителей со всего мира, и это вдохновляет нас продолжать важный процесс сохранения исторического наследия евреев Латвии и Эстонии для будущих поколений

אתר האיגוד המתחדש

בשנתיים האחרונות מושקעים משאבים רבים להקמת אתר האיגוד החדש, שיהווה שער כניסה (פורטל) לחברי האיגוד ולכל המתעניינים בתולדות יהדות לטביה ואסטוניה.

בארכיון בשפיים שמורים מסמכים, תמונות וספרים קשורים ליהדות לטביה ואסטוניה. מרבית המידע קוטלג, נסרק ונשמר במחשבי הארכיון על ידי מתנדבי הארכיון בהליך שהחל לפני מעל 20 שנה, וממשיך להתבצע באופן שוטף גם כיום.

לפי החלטת הנהלת האיגוד, התחלנו להעלות את החומרים הסרוקים לאתר האיגוד, ובכך אנו מאפשרים נגישות למשתמשי האתר למידע השמור בארכיון. המטרה המרכזית היא לאפשר חשיפת חומרי הארכיון ושימור המידע הרב לדורות הבאים.

העלאת המידע לאתר האיגוד הינו תהליך מורכב ואיטי. להלן תמונת מצב נכון לעכשיו (קיץ 2022):

- **תמונות** – עלו לאתר האיגוד כ-6,000 תמונות, שהם כ-85% מסך התמונות בארכיון.
- **ספרים** – עלה מידע (טקסטואלי) על 1,500 ספרים שהם 100% מסך הספרים בארכיון. כיום מתבצעת סריקה של כריכות הספרים ותוכן העניינים. נסרקו כ-100 ספרים שהם כ-6% מסך הספרים בארכיון.
- **אישים** – עלה מידע על כל האישים השמורים בארכיון (תיק לכל אישיות). בשלב זה אין תכנון להעלות את מסמכי האישים לאתר.
- **קהילות** – עלה מידע על כל הקהילות השמורות בארכיון (תיק לכל קהילה). בשלב זה אין תכנון להעלות את מסמכי קהילות לאתר.
- **ארכיון יהדות לטביה אחרי 1945** – תיעוד התחדשות יהדות לטביה לאחר המלחמה. ארכיון זה בשלביו הראשונים, ומצריך שיתוף פעולה שלכם. ראה "קול קורא" בהמשך.
- ניתן לחפש מידע על המסמכים וכן על האישים וקהילות, ובאם נמצא מידע, לאפשר למתעניינים להגיע לארכיון ולעיין בתיקים. תוכניות להמשך **וקול קורא** לחברי וידידי האיגוד:
- סיום העלאת כל התמונות – צפוי עד סוף 2022.
- סיום סריקת כריכות כל הספרים – צפוי עד אמצע 2023
- מיפוי ופרסום המידע על הארכיון של אוולין וולדשטיין – צפוי עד סוף 2022, התמונות ממנו – עד סוף 2023.

חברי וידידי האיגוד, **אנו זקוקים לכם!**

בכל עמוד/פוסט בארכיון שבאתר האיגוד, יש מקום לתגובות שלכם. אנו זקוקים לתגובות על מנת להשלים, לתקן ולדייק את המידע.

סיים בעמ' 7 רמי גאל

Отметили День Холокоста в Латвии

4 июля 2022 г., в День памяти жертв геноцида еврейского народа в Латвии, у мемориала в Риге на улице Гоголя состоялась памятная церемония, организованная Советом еврейских общин Латвии с участием высших должностных лиц государства. Наряду с **президентом Э. Левитсом** в ней приняли участие спикер Сейма И. Мурниеце, министры Э. Ринкевичс, А. Пабрикс, Г. Эглитис, заместитель председателя Рижской думы Э. Смиленс, депутаты Сейма и Рижской думы, иностранные дипломаты, представители Рижского комитета Германии, члены еврейской общины.

В своем выступлении президент Латвии отметил, что еврейская община Латвии, почти полностью уничтоженная немецким оккупационным режимом, являлась неотъемлемой частью латвийского народа и латвийского общества. Оккупанты и их пособники совершили в Латвии преступления против человечества.

Президент Латвии подчеркнул, что важно не допустить искажения истории Второй мировой войны и Холокоста, пытаясь оправдать международное преступление в наше время. Исследования Холокоста и сохранение памяти о нём являются важной задачей, моральным и политическим обязательством перед будущими поколениями.

Председатель Сейма **Инара Мурниеце** отметила в своей речи, что еврейские жертвы Холокоста символически показывают, что нет оправдания самым страшным преступлениям в истории Латвии и они не имеют срока давности. Она подтвердила, что евреи были, есть и будут важной частью общества нашей страны. Она отметила мужество и самопожертвование тех жителей Латвии, кто скрывали евреев, рискуя жизнью.

На церемонии выступили также министр обороны Артис Пабрикс, посол Израиля в Латвии **Шарон Раппапорт-Палги**, посол Германии в Латвии Кристиан Хелт, председатель еврейской общины Дрездена Михаэль Хуршель, заместитель председателя Совета еврейских общин Латвии Дмитрий Крупников.

Церемонию вел член Латвийской академии наук, **профессор Рувин Фербер**, зачитавший приветствие председателя нашего Объединения Эли Валка.

Поминальные молитвы прочли раввин Рижской синагоги Элийоху Крумер и член религиозной общины Евгений Амбрейт.

Фото: еврейская община Латвии

מציינים יום שואת יהודי לטביה

ב-4 ביולי ש.ז., בריגה, ליד חורבות בית הכנסת הגדול ברחוב גוגוליה, נערכה עצרת זיכרון לציון יום השואה של יהודי לטביה בהשתתפות בכירי המדינה.

נשיא המדינה Egils Levits, יו"ר הפרלמנט I. Murniece, שר החוץ רינקביץ', שר ההגנה פבריקס, שר הרווחה Egļitis, ראשי עיריית ריגה, דיפלומטים זרים, המשלחת של ועדת ריגה הגרמנית, חברי הקהילה היהודית. את הטקס הינחה יו"ר המרכז ללימודי היהדות באוני' הלטבית, חבר האקדמיה הלטבית למדעים, פרופסור רובין פרבר, אשר הקריא בין היתר את הפניה של יו"ר האיגוד שלנו מר אלי ולק.

בנאומו ציין הנשיא כי משטר הכיבוש הגרמני ומשתפי פעולה שלו בלטביה גרמו להשמדת כמעט כל הקהילה היהודית, אשר

הייתה חלק בלתי נפרד של העם הלטבי. הנשיא הדגיש כי חשוב לא לאפשר שגיאות תולדות

מלחמת העולם השנייה והשואה על מנת לנסות להצדיק פשעים בינלאומיים כיום. החינוך לזיכרון ומחקר של השואה הם משימה חשובה, זה היא חובתנו מוסרית ופוליטית כלפי דורות הבאים.

יושבת ראש הפרלמנט הדגישה כי קורבנות השואה היהודים מלמדים באופן סמלי שחוסר סובלנות יכול להוביל להרס והשמדה, להוביל לפשעים הנוראים ביותר בהיסטוריה של לטביה.

בנאומים למשתתפי העצרת פנו גם סגן ראש הממשלה, שר ההגנה, **שגרירת ישראל בלטביה שרונה רפפורט-פלגי**, שגריר גרמניה בלטביה, יו"ר הקהילה היהודית של דרזדן, מיהאלס הורשלס, סגן יו"ר המועצה של הקהילות היהודיות של לטביה ד. קרופניקוב.

התפילות נאמרו על ידי רבי אליהו קרומר מבית כנסת פייטב-שול בריגה וחבר הקהילה יבגני אמברייט.

בצילום העליון מימין לשמאל: הנשיא א. לויטס, יו"ר מועצת הקהילות

היהודיות א. סוכרנקו וסגנו ד. קרופניקוב

Президент Э. Левитс, председатель Совета Еврейских Общин А. Сухаренко, его заместитель Д. Крупников

פרופ' ר. פרבר מקריא ברכה מטעם האיגוד שלנו

Проф. Р. Фербер зачитывает послание нашего Объединения

Памятные мероприятия прошли также и в других городах Латвии. В частности, в **Даугавпилсе** траурный митинг прошёл в **Межциемсе** у мемориального ансамбля. Собрались более 70 человек. Мероприятие было организовано еврейской общиной совместно с обществом

«Заветы Христа». Кадиш сказал Б. Ципин. Выступили мэр города А. Элксиньш, депутат Л. Янковская, консул Республики Беларусь И.

Лапуть. Была объявлена минута молчания, зажжены свечи, возложены цветы.

В **Резекне** на еврейском кладбище 4 июля собрались представители небольшой еврейской общины (председатель Р. Сухобоков). Молитву прочёл Л. Шейнкер, выступили мэр города А. Барташевич и его заместитель А. Решетников, руководитель Олимпийского центра А. Богданов, активистка общины Рашель Кукля. Были зажжены свечи и возложены цветы.

Церемонии памяти состоялись также в **Елгаве, Лудзе, Краславе, Вараклянах и Преили**. В городской библиотеке **Карсавы** был проведён урок истории, посвящённый Холокосту.

אירועי הנצחה נערכו גם בערים אחרות בלטביה. כך ב**דאוגבפילס** יותר מ-70 איש התכנסו באתר הזיכרון **Mežciems** ב-

האירוע אורגן על ידי הקהילה היהודית יחד עם אגודת «צוואת ישו». קדיש אמר ב. ציפין. נוכחו גם ראש עיריית א. אלקסיניש, סגנו ל. ינקובסקאיה, הקונסול של הרפובליקה של בלארוס א. לאפוט' ואח"מים אחרים. הוכרזה דקת דומיה, הודלקו נרות, הונחו פרחים.

ב-4 ביולי בבית העלמין היהודי **ברזקנה** התכנסו נציגי הקהילה היהודית הקטנה (י"ר ר. סוחובוקוב). את התפילה נשא ל. שיינקר, נוכחו גם ראש העיר א. ברטשביץ' וסגנו א. רשטניקוב, ראש המרכז האולימפי א. בוגדנוב, פעילת הקהילה רחל קוקליה. גם כאן הדליקו נרות והונחו פרחים.

טקסי זיכרון נערכו גם ב-**Yelgava, Ludza, Kraslava, Varaklyany, Preili**. בספריה עירונית ב-**Karsava** נערך שיעור היסטוריה ללימוד נושא השואה.

הכתבה מבוססת על החומר המופיע באתר הקהילה היהודית בלטביה ועל המידע שהתקבל ממר י. רוצ'קו בדאוגבפילס
Статья основана на информации сайта еврейской Общины Латвии и на сообщениях историка И. Рочко из Даугавпилса

Еврейское кладбище в Таллинне

В Таллинне завершают первый этап работ по реконструкции старого еврейского кладбища и уже этой осенью приступят к осуществлению второго этапа. Цель работ – создать на этой территории зеленую зону и городское пространство с учетом исторического значения места. В 20-е годы прошлого столетия на старом еврейском кладбище Таллинна прекратилось выделение новых мест для захоронений и было открыто новое кладбище. Старое еврейское кладбище было разрушено в 1960-х годах, а на его месте была построена автобаза, пустующие постройки которой были снесены несколько лет назад.

Эфраим Фридлянд

בצילום העליון: כניסה לבית עלמין הישן
Вход на Старое еврейское кладбище Таллинна до его разрушения

► כך ייראה השטח המשוקם

Иллюстрация проекта реконструкции территории старого еврейского кладбища Таллинна

שיקום שטח בית עלמין בטאלין

בטאלין מגיע לסיומו השלב הראשון של עבודות השימור והטיפול בשטחו של בית על-מין היהודי הישן. בסתיו הקרוב אמור להתחיל השלב השני. מטרת העבודות הנ"ל היא ליצור במקומו של בית העלמין ההרוס שטחים ירוקים וחללים עירוניים מודרניים, כאשר לוקחים בחשבון גם חשיבות ההיסטורית של המקום. הקצאת חלקות קבורה הופסקה בבית העלמין זה בשנות ה-20 של המאה הקודמת ואז נפתח בית העלמין החדש. בית העלמין הישן נהרס בשנות ה-60 של המאה הקודמת ובשטחו נבנו מוסכים, מחסנים וחניון למשאיות. בעשורים האחרונים המוסכים והמחסנים עמדו ריקים ולפני כמה שנים עיריית טאלין דאגה להרוס אותם.

בשנות ה-60 של המאה הקודמת ובשטחו נבנו מוסכים, מחסנים וחניון למשאיות. בעשורים האחרונים המוסכים והמחסנים עמדו ריקים ולפני כמה שנים עיריית טאלין דאגה להרוס אותם.

השורשים הלטביים שלי

בין החיבורים שהוגשו לתחרות עבודות בתולדות יהודי לטביה היה מחקר של **לוי פסבקי** על תולדות משפחה מעיירות בלטבליה. אך בעת שיגור המחקר שלו המחבר לא שם לב שהתחרות מיועדת לצעירים, והוא כבר מעל גיל 80. עם זאת, חֶכֶר השופטים של התחרות החליט לפרסם עבודה זו, משום שהיא עשויה לעניין את הקוראים של העלון. עניין מיוחד מהווה סיפור אהבה בין דודתו של המחבר ובין האציל הלטבי – שר ואישיות ידועה. הם נרצחו ביחד בימי השואה בעיר רֶזֶקְנָה. הטקסט המלא של החיבור ניתן למצוא באתר האיגוד www.lat-est.org.il

Среди работ, представленных на конкурс по истории Латвии был рассказ **Леви Псавкина** о его изысканиях по истории семьи родом из латгальских городков. Посылая своё исследование, автор не учёл, однако, что конкурс предназначен для молодёжи, а ему уже за 80. Тем не менее, жюри конкурса решило опубликовать эту статью, т.к. она может представлять интерес для наших читателей. Особое внимание следует обратить на завершающий эту работу рассказ о любви тёти автора Рахели к латышу – министру и общественному деятелю **Езупсу Рубелису**, которого убили вместе с Рахелью в Резекне в августе 1941 г.

הספורט כאן. לטביה הייתה ברשימת הארצות שבחרתי לבקר ולפ- עול בנושא וזאת הייתה הפעם הראשונה שממשיתי את חלומי לבקר בארץ הולדתו של אבי. לצערי פעולת גיוס הספורטאים היהודים, שמאד הצליחה בארצות אירופה אחרות, דווקא בלטביה לא מצא- תי ספורטאים יהודים. (מאוחר יותר בשנות ה-20 הבאתי מלטביה את אלוף ישראל בהטלת כידון (אלן פרבר קרוב משפחה של פרופ' ראובן פרבר מאוניברסיטת ריגה).

אישית נקשרתי ללטביה, שמשפחתי חיה בה כמה דורות, עם הרבה כעס והאשמה אך עם הרגשת שייכות. בקרתי בלטביה, בדגש על ריגה, ורקלני, ליבני, רזקנה (Latgales prosp. 74) בה חי אבי, בשנים 1992, 1994, 2018 ו-2019.

בשנת 1994, לאחר אליפות אירופה באתלטיקה בהלסינקי, בה הייתי ראש המשלחת הישראלית, בקרתי שוב ב-Rezekne, העיירה בה חיו בני משפחתי, עברתי ברחובות שבהם חיו יהודים לפני המלח- מה, בקרתי ברחוב בו עמד "בית הכנסת הירוק" שכיום הוא משופץ ומכבד את עברו אך בביקור הראשון שלי היה מוזנח מאוד. בקרתי בבית הקברות היהודי ברזקנה, שוטטתי בין המצבות וחפישתי עדות לחיים שהיו בה פעם, כמו כן בקרתי גם בבתי הקברות בליבני ובור- קלני (מקום הולדת סבתי חיה איטל דונדה) שהיו במצב קשה ללא יד מטפחת.

באותו ביקור רואיינתי, על ידי Maris Stalidzens לעיתון Latvijas Laikraksts במאמר שפורסם ב-19.8.1994, הוזכר ביקורי בעקבות משפחתי וכן השתתפותי באולימפיאדת טוקיו בריצת 100 מ' מטעם ישראל.

לפני נסיעתי, יחד עם רעייתי, ללטביה ב-2018 פגשתי את סלי קולר ריטוב שהיה נשוי לבת דודתי מצד אמי. סלי נולד בלטביה ועבר בה את אימי המלחמה (7 מחנות ריכוז). הוא ספר לי על בית המש- פחה ברחוב טורגנבה 17 בשכונת מוסקבה ליד השוק, לא הרחק ממיקום הגיטו היהודי בריגה. אכן בקרנו במקום שהיה מאד מוזנח וסגור. רק בביקור שני ב-2019, לאחר שקראנו בעיתון על הממצאים שנמצאו בבית ועל כך שהשכונה עוברת שיקום, בקרנו שוב ופגשנו את הסטודנט הלטבי, Marcis, שגר במקום ושיפר את מראהו. על פי המאמר שפורסם בארץ הבנו שנמצאו במחבוא בבית כלי קודש. כל הכלים וכתובים הועברו למוזיאון היהודי בבית הקהילה בריגה.

דומני שאין עם אחר בעולם כעם היהודי שחלק מחייו מוקדש לאיחוי קרעים על ידי חיפוש בני משפחה שנעלמו או נכחדו בארצות אירו- פה וגם אחרות, לעיתים בלי להשאיר כל זכר ולעיתים עם עקבות שהיה צורך ללקט לתמונה שלמה.

אני, **לוי פסבקי**, נולדתי בארץ (1939) להורים שעלו מאירופה כח- לוצים (אמי ילידת פולין ואבא יליד לטביה) והשאירו מאחוריהם בני משפחה. בהווה של הבית, ההורים לא הסתירו את הדאגה לאלה שנשארו מאחור, המידע לא זרם בק- לות ובעצם רק אחרי המל- חמה התמונה הפכה להיות בהירה יותר.

אחת מפיסות ההיסטוריה שהייתה ידועה במשפחה ואירעה הרבה לפני לידתי הייתה נפילתו של סבי לויק פסבקה ואחיו הילל באחת הקרבות הקשים במלחמת העולם הראשונה.

סבי, לויק פסבקה

סבי נולד בליבני Livani בשנת 1882, זאת וידיתי מתוך רישומים של הארכיב הלטבי (רחוב סלוקס 16 Slokas בריגה) בעזרתה של Jelena Polovceva גילי- תי שסבי ואחיו הלל, הצעיר ממנו בשמונה שנים, גויסו בשנת 1914 לגדוד הלטבי בצבא הרוסי, גדוד 97, Livland ושלוחה Infantry Regiment מפקדו Graf Sheremeter.

שני האחים נפלו במלחמת העולם הראשונה בקרב הקרפטים. יש בידי את רשימת כל הקרבות של הגדוד. פניתי לארכיב הצבאי הרוסי אך לצערי לא נעניתי. מסבי נותרה לי רק תמונה אחת ספרי תפילה עם חותמת בלטבית הנושאת את שמו. סבתי חיה איטל דונדה, ילידת ורקלני Varaklani עלתה לארץ עם בניה, אלכס, בן ציון, צילה ויוסי בשנת 1934.

בשנת 1992 ואני בן 53 יצאתי בשליחות איגוד האתלטיקה לגייס ספורטאים יהודיים מאירופה, להעלותם לארץ ולחזק את קבוצות

חברי תנועת הנוער "השומר הצעיר" עזבו את לטביה מוקדם, אלי-עזר כבר בשנת 1926 וזלמן אחיו אחריו. אבי אשר שהיה חבר תנועת הנוער של "ביתר" עלה לארץ בשנת 1932 ובעלה של סבתי, זאב רבינוביץ, קצת אחריהם כשהוא מצפה להסתדר בארץ ואחר כך לה-ביא את אשתו, סבתי, לארץ ישראל. סבתי לחצה קשות והצטרפה אל בעלה, בשנת 1934 יחד עם ילדיהם.

דודתי רחל, בחורה יפת תואר, מאד מוכשרת מורה ומנהלת מבוק-שת בבית הספר היהודי ברזנקה מהווה פרק חשוב במחקרי הן בגלל האישיות המיוחדת שלה, אותה למדתי ממכתביה לאביה, אחיה ולאבי אחיה החורג, כשהם בארץ ישראל והיא עדיין קשורה בעבו-תות לבית הספר ברזנקה ולבחר ליבה אתו קיימה "אהבה אסורה". רחל הכירה את Jezups Rubulis כשהיה כבר דמות מוכרת בפולי-טיקה הלטבית. תפקידיו: כיהן כשר הפנים 28-1927, ראש עיריית רזנקה 32-1929, עו"ד ונוטריון בבית הדין בחבל לטגל 35-1933, קצין צבא מצטיין שזכה במסדר מלחמת ורקלני וחבר הסיים הלטבי.

לכשנודע לאביה על קשריה עם אישיות לא יהודית דרש ממנה לנתק את היחסים האסורים. בקשת האב לא התקבלה וכפי שנהוג במשפחות יהודיות דאז האב בצע "קריעה" שמשמעותה נתק גמור עם בתו.

רחל הייתה מאד קשורה לאביה ואחיה היא לא רצתה לחשוב אפילו שיחסיה אתם יעלו על שרטון וניסתה בכל דרך לפעול בשכנוע שקט שכן זוגה הסודי הוא אישיות ראווה להערכה ושאהבתם היא חזקה מכל דבר אחר.

במכתבים שכתבה לאחיה בארץ ישראל היא מפרטת איך בדעתה לפעול כדי שהמשפחה והסביבה יקבלו את אהבתה ברוח חיובית. במכתבים לישראל כותבת רחל שאת הקיץ הם (וכוונתה לה ולג'וזפס אותו היא מכנה בעברית יוסף) יבלו בכפר באחוזה משפחתית שלו. היא מציעה לבני המשפחה בארץ לכתוב לה על פי הכתובת של בית הספר.

השקעתי עבודה רבה בלעלות על עקבות סיפור האהבה הגדולה ומה ארע בסופה. בחיפוש בארכיב משרד הפנים הלטבי מצאתי אישור לכך שרחל ו-Jezups Rubulis התחתנו נישואים אזרחיים.

איך נגמרה הסאגה האסורה? ב-1941 זוג האוהבים התאכסן במ-לון "רזקנה צימנסקה", ביושבם בלובי של המלון הגרמנים נכנ-סו לעצור את רחל ו-Jezups בנסיון להגן עליה בגופו נורה ונפצע קשה, מת לאחר מספר ימים בבית החולים ברזקנה. רחל מצאה את מותה, כנראה, יחד עם יהודים שנאספו בבית הכנסת ונרצחו, אחיה יצחק נעלם עם אשתו אסתר וילדתו.

בקרנו במקום, שוחחנו עם לנסקי איליה, מנהל בית הקהילה. את "האוצר" אותם ראינו עדיין במחסנים, ייתכן וכבר מוצגים במוזיאון. בין יתר הממצאים גילינו מכתב שהמשפחה שלחה מכתבים לגויאנה ההולנדית (כיום סורינאם) הדנים בנושא אחוזות שלהם שם. בעק-בות ההתכתבות הנ"ל פניתי ל קהילה היהודית בפרמריבו, לברר את הנושא. משיחה שערכנו עם Marcis הבנו שהגילוי של כתבי הקודש הועבר למוזיאון היהודי וכל האירוע הוסרט בטלביזיה הלטבית.

אחד הביקורים בלטביה הפגישו אותי עם פרופ' פרבר, פיזיקאי מאוניברסיטת ריגה, אשר עוסק גם בלקט וחקר משפחות יהודיות. ממנו שמעתי את הטענה שהלטבים בחלקם אמנם היו מעורבים בהרג היהודים אבל עיקר החיסול נעשה על ידי הנאצים בהיכנסם ללטביה. האיש המיוחד הזה, שלו משפחה ענפה וידועה בארץ, הקל עלי בהתרשמות מהמקום שופע התרבות מריגה ועד הערים שהיו מיושבות ביהודים בעבר.

פגשתי אנשים רבים בדרך שחלקם הפכו לחברי נפש, אחד מהם בוריס סביאקין מהרדיו הרוסי של ריגה שליווה אותי בחלק מהמסע המופלא שהפך להיות יד ימינו ואף שידר את סיפורנו. (הקלטת נמצאת בידי)

אני יושב בשולחן העבודה שלי ועל השולחן קלסר עב כרס של מכתבים, התכת-בות בין בני המשפחה ביש-ראל ובלטביה. תמונה היס-טורית של גורל יהודי לטביה, אלה שקראו את המפה ועזבו אותה הרבה לפני האסון הגדול ולעומתם אלה שנשארו מאחור בגולה, כל אחד וסיבותיו עמו. הדמות המרכזית בפרשה האחרונה, שברצוני לספר, שעדיין יש כמה שאלות פתוחות לגביה היא דודתי רחל, אחותו החו-

דודתי רחל

רגת של אבי.

סבתי, כפי שספרתי בראש מחקרי הצנוע, אלמנת מלחמת העולם הראשונה, נישאה בשנית וכך מניין הבנים והבנות שרובם היו כבר בוגרים גדל והמשותף ביניהם היה בעיקר ההתנהלות של הצעירים היהודיים, לאן פנינו מועדות? שני אחיה של רחל, אליעזר וזלמן שהו

אתר האיגוד המתחדש

סיום מעמ' 3

אם ברשותכם מידע (מסמכים/תמונות/ספרים), נשמח לקבל אותם לארכיון האיגוד ולפרסם באתר האיגוד.

• **ארכיון יהדות לטביה אחרי 1945** – אם ברשותכם תמונות ומידע על התחדשות היישוב היהודי בלטביה לאחר המלחמה (1945), בעיקר תיעוד של חתונות ולידות, נודה אם תעבירו את החומרים

לארכיון בשפיים. ניתן לשלוח מידע גם דרך אתר האיגוד.

בכל יום יש מאות ולפעמים אלפי כניסות של מבקרים באתר האיגוד. המבקרים מגיעים מכל העולם ומעניקים לנו רוח גבית להמשך התה-ליך החשוב לשימור מורשת יהדות לטביה ואסטוניה לדורות הבאים.

בקרו באתר האיגוד בכתובת www.lat-est.org.il, שתפו אותנו בחוויית הביקור ועזרו לנו להמשיך בפרויקט חשוב זה.

רמי גל, רכז הארכיון

מרה (מאירה) היימן ז"ל (МАРИ (МЕИРЫ) ГЕЙМАН

В начале марта этого года в возрасте 74 лет скончалась наша дорогая и любимая супруга, мать и бабушка, оставив в наших сердцах неутешную боль и глубокую скорбь.

בחודש מרץ האחרון נפרדנו בכאב רב ובצער עמוק מרעיית, אימנו וסבתנו היקרה, מאירה (מרה) היימן ז"ל, אשר הלכה לעולמה בגיל 74.

מרה родилась в Риге 7 февраля 1948 года в семье Бенямина (Бомы) Геца и Рахиль (Бети) (ур. Серебро). В молодости оба были активными членами сионистского движения Бейтар и Мара с раннего детства прониклась этим духом.

Вместе с другими сионистки настроенными девушками и юношами

Мара нелегально изучала иврит (её мама закончила гимназию на иврите в довоенной Латвии), а также принимала активное участие в создании мемориала евреям Рижского гетто, погибшим в Румбуле.

Мара репатрировалась в Израиль в марте 1967 года и вскоре была направлена с группой студентов – репатриантов в кибуц Масада для помощи в строительстве оборонительных сооружений при подготовке к предстоящей Шестидневной войне.

Затем она поступила на факультет математики и статистики Тель-Авивского Университета, который окончила в 1972 году.

Уже в 1971 году Мара поступила на работу программисткой в компанию AEL (в последствие ELISRA). Мара быстро продвигалась на работе и вскоре заняла одну из ведущих должностей. Мара была тогда одной из немногих женщин в стране, которые заняли ключевые посты в промышленности высшей технологии и в оборонной отрасли.

Мара родилась с генетической болезнью HHT, которая нарушает нормальную структуру кровеносной системы организма. Она унаследовала её от своего отца. В 2005 году Мара создала добровольную ассоциацию больных этой болезнью в Израиле имени Бенямина Геца.

Впоследствии Мара приняла активное участие в создании единственного медицинского центра в стране – в больнице Шнайдер, целью которого стало оказание специальной врачебной помощи пациентам с этой редкой болезнью.

מרה נולדה בריגה ב-7 בפברואר 1948 (בומה) גץ ולרחל (בטי) לבית סרברו ז"ל ל. הוריה היו אנשי תנועת בית"ר ומילדותה זכתה מרה לחינוך ציוני ללא פשרות. יחד עם בני נוער יהודים נוספים למדה עברית במחתרת מאימה ובנעוריה השתתפה בהקמת אתר ההנצחה ליהודי ריגה שנרצח בגיא ההריגה ברומבולה.

במרס 1967 עלתה מרה לישראל עם הוריה וזמן קצר

לאחר מכן הגיעה לקיבוץ מסדה, שם סייעה בהכנת הביצורים לקראת מלחמה אשר פרצה שלושה חודשים מאוחר יותר.

בפברואר 1969, לאחר שכמעט איבדו תקווה כי ייפגשו שוב אי פעם, התאחדה עם אהוב ליבה, אליק, אשר עלה לארץ והשניים נישאו ב-1.1.1970.

בנובמבר 1974 נולד בנם הבכור, דני, ובאוגוסט 1979 נולדה בתם חן. בסתיו 1967 החלה את לימודיה בחוג למתמטיקה ולסטטיסטיקה באוניברסיטת תל-אביב, אותם סיימה בשנת 1972. בשנת 1971 החלה לעבוד בחברת AEL (לימים אלישרא), שם התקדמה עד מהרה והייתה לאחת הנשים הראשונות אשר מילאו תפקיד בכיר בתעשיית ההיי טק והתעשיות הביטחוניות בישראל.

מרה נולדה עם מחלה תורשתית בשם HHT הפוגעת במבנה כלי הדם בגוף, אותה ירשה מאביה. בשנת 2005 הקימה את העמותה הישראלית לחולי HHT ע"ש בנימין גץ ז"ל והשתתפה בהקמת המרכז לטיפול בחולי המחלה בבית החולים שניידר.

מרה עמדה בראש העמותה במשך כעשר שנים, במהלכן ניהלה אותה ביד רמה וייצגה את ישראל בכבוד בכנסים בכל רחבי העולם. בשלוש השנים האחרונות לחייה סבלה מרה מבעיות בריאותיות חמורות אשר הקשו מאד על חייה. אף על פי כן המשיכה לסייע לחולים כמעט עד יומה האחרון.

קצרה היריעה מלתאר את כל פועלה של מרה יקירתנו. בלכתה הותירה אחריה חלל ענק, אך היא נמצאת בליבנו כל העת וכך תישאר לעד.

בעלה אלי, ילדיה דני וחן, החתן שלמי והנכדות דנה, עופרי, יובל ודרור

Мара возглавляла эту ассоциацию в течение 10 лет и пользовалась большим авторитетом пациентов и медицинского персонала во многих больницах Израиля, а также за рубежом, с честью представляя Израиль на многочисленных съездах и конференциях в Северной Америке и Европе.

Здоровье Мары сильно пошатнулось за последние 3 года, но, несмотря на это она продолжала до последнего дня своей жизни оказывать помощь всем больным,

нуждавшимся в ней.

Трудно перечислить в короткой статье все достижения нашей дорогой Мары. Она оставила в наших сердцах огромную пустоту.

Но Мара всегда останется навсегда в нашей жизни.

Муж **Элик**, дети **Дани** и **Хен**; Зять **Шломи Авинер**
и внучки **Дана**, **Офри**, **Ювал** и **Дроп**

Он выжил в рижском гетто

Борис Лурье родился в 1924 в Ленинграде, но вырос в Риге. Его мать, бабушка и сестра Жозефина погибли в Румбуле.

Борис и его отец, пройдя через все ужасы концлагерей, после освобождения из Бухенвальда уехали в США, где уже жила вторая сестра Бориса – Ася.

Со временем Борис стал известным художником. Его работы представлены во многих музеях Европы. В 2019 году выставка его работ состоялась в Даугавпилсе.

Наше Объединение получило книгу воспоминаний Бориса Лурье «Борис Лурье в Риге» (на английском языке).

В 2021-22 гг. в Музее еврейского наследия в Нью-Йорке состоялась большая выставка его работ под названием «Nothing To Do But To Try» – «Ничего не остается как

הצייר ששרד גטו ריגה

בוריס לוריא נולד ב-1924 בלנינגרד אך גדל בריגה. אמו, סבתו ואחותו ג'וזפין נרצחו ברומבולה.

בוריס ואביו, לאחר שעברו את כל זוועות מחנות הריכוז, לאחר ששוחררו מבוכנוולד, עזבו לארה"ב, שם כבר התגוררה אחותו השנייה של בוריס, אסיה.

עם הזמן, בוריס הפך לאמן מפורסם. עבודותיו מוצגות במוזיאונים רבים באירופה. בשנת 2019 התקיימה תערוכה מעבודותיו בדאוגבפילס. בשנת 2021-2 במוזיאון למורשת יהודית בניו יורק

ערך את התערוכה הגדולה שלו שכותרתה

«Nothing To Do But To Try» – «לא נותר אלא לנסות».

התערוכה אורגנה בשיתוף קרן בוריס לוריא לאמנות. אוצרת התערוכה גב' שרה סופֶּטְנֶס, ששלחה לנו את קטלוג התערוכה, מספרת: «התערוכה נערכה בעקבות שיתוף פעולה עם קרן בוריס לוריא לאמנות, שבסיסה בקליפטון, ניו ג'רזי». האיגוד שלנו קיבל ספר זיכרונות מאת ב. לוריא – «בוריס לוריא בריגה» (באנגלית). ניתן לראותו והקטלוג בספרייה בשפיים.

יצירות האמנות של לוריא הוצגו כבר לאחר מותו בעיקר באירופה. זה כמובן דורש שיגור טונות של אמנות, דבר הכרוך בהוצאות גדולות ולוגיסטיקה.

אם כן, שיתוף הפעולה הזה, כאן בניו יורק, הביא לכך שהצלחנו להציג הרבה יותר יצירות אמנות ולחקור לעומק את הארכיון האישי שלו...», הסבירה אוצרת התערוכה גב' שרה סופֶּטְנֶס.

позволило нам показать гораздо больше произведений искусства, основываясь на подробном изучении личного архива Б. Лурье», – пояснила г-жа Софтнесс.

пытаться». Выставка была организована в сотрудничестве с Художественным фондом Бориса Лурье.

Куратор выставки Сара Софтнес, приславшая нам каталог этой выставки, комментирует: «Выставка является результатом сотрудничества с Художественным фондом Бориса Лурье, в Клифтоне, штат Нью-Джерси. После его смерти в 2008 г. произведения Лурье демонстрировались в основном в Европе. Очевидно, что транспортировка многих произведений искусства связана с большими затратами и логистикой.

Таким образом сотрудничество здесь, в Нью-Йорке,

НАШИ ТАЛАНТЫ

המוכשרים שבינינו

В адрес Объединения поступило предложение опубликовать работы художника, нашего земляка, израильтянина – выходца из Латвии.

Мы решили выполнить эту просьбу и тем самым открыть раздел – «Таланты, о которых мало кто знает». В этом номере мы предлагаем Вашему вниманию работы Михаила Хельманна из Ашдода.

Редакция бюллетеня готова рассмотреть публикацию работ и других членов Игуда.

למערכת העלון הגיעה הצעה לפרסם את יצירותיו של אמן ישראלי יוצא לטביה.

החלטנו לקבל את ההצעה ולפתוח מדור חדש בעלון, שיציג בכל פעם אמן אחר מיוצאי לטביה או אסטוניה בארץ.

בגיליון זה אנו שמחים להציג את יצירותיו של מיכאל הלמן מא-שדוד.

נשמח לבחון בקשות והצעות נוספות של חברי האיגוד.

בה התחלתי מיד לבנות את הארץ. פיקחתי על פרויקטים גדולים להקמת מרכזים בשתי ערים (אשדוד סיטי וגדרה החדשה), וכן הקמת יישובים בגוש עציון. כעת נמצא בפנסיה.

ציירתי תמיד ובכל מקום מילדותי. בלי יכולת לצייר אי אפשר להיות אדריכל".

מיכאל הלמן אשר שורשיו מלטביה מזה דורות רבים, מספר: "נולדתי בסיביר, לשם גורשה המשפחה ב-14 ביוני 1941 על ידי הכו-בשים הסובייטיים. 19 שנים לאחר מכן הורשתה המשפחה לחזור לריגה. בית ספר, ואח"כ טכניון בריגה, בו למד אדריכלות והנדסה אזרחית. עבודה במכוני תכנון בריגה. בשנת 1990 עליתי לישראל,

הצייר מיכאל הלמן
Художник Михаил Хельманн

נריה הלמן (נכד)
Нерия Хельманн (внук)

ליאל הלמן (נכד)
Лиель Хельманн (внук)

דן טריימין, מתנדב בארכיון
Дан Трайнин, волонтер в архиве

דב דביר, חבר הנהלת האיגוד
Дов Двир, член правления

שגרירת לטביה אליטה גבלה
Элита Гавеле, посол Латвии

דינוק גדול בפעילות שלי בתחום חל בתקופת מגפת הקורונה. שנה וחצי הבתים היו סגורים כמעט לחלוטין, וציירתי בהתלהבות רבה. יצרתי כמה מאות רישומים. מתוכם העברתי לכם לפרסום יצירות נבחרות.

Михаил Хельманн ריזנין во многих поколениях, рассказывает:

«Родился в сибирских зонах, куда 14 июня 1941 г. (после оккупации советскими войсками) была выслана семья, которой позволили вернуться в Ригу через 19 лет. Школа, институт, где изучал архитектуру и строительство. Работа в проектных институтах Риги. Алия в Израиль (1990), где сразу стал строить свою страну. Руководил большими проектами строительства центров двух городов (Ашдод Сити и Новая Гедера), а также строительством поселений в Гуш Эционе. Сейчас на пенсии.

מספר מיכאל: "התערוכה הראשונה שלי הייתה בצבא הסובייטי (בו הייתי בשנים 1964-1968). ציירתי לעצמי ולחברים. התערוכה האחרונה מוצגת במוזיאון גטו ריגה. אני עובד בטכניקות שונות, בעיקר – פחם על נייר, לעיתים משתעשע בצבע.

Рисовал всегда и везде с детства – без умения рисовать нельзя быть архитектором. Первая моя выставка была в армии, (1964-1968). Рисовал для себя и друзей. Последняя выставка – в музее Гетто Риги.

Рисую сейчас чёрными маркерами, гелевыми ручками и углём из камина по бумаге, иногда балуюсь цветом, но, в основном, черно-белое изображение. Большой всплеск моей активности в этой области совпал с пандемией. Полтора года были почти закрыты дома, и я увлечённо рисовал. Нарисовал пару сотен эскизов. Вот эти рисунки я и представил».

מרק טומשינסקי, מתנדב בארכיון
Марк Томшинский, волонтер в архиве

ליד חומות ירושלים העתיקה
У стен Старого Иерусалима

אלי ולק
Эли Валк

קתדרלת "דומה" בריגה
Домский собор в Риге

רחוב בריגה העתיקה
Улица Старой Риги

רחוב בירושלים העתיקה
Улица в Старом Иерусалиме

ПРАВЛЕНИЕ БЛАГОДАРИТ ЧЛЕНОВ
ОБЪЕДИНЕНИЯ ЗА ПОЖЕРТВОВАНИЯ

אנו מודים לחברינו אשר העבירו תרומות
לפעילות האיגוד

Эли и Дани Гейман,
Шломи и Хен Авинер,
внучки Дана, Офри,
Юваль и Дрор

אליהו ודני היימן,
שלומי וחן אבינר
והנכדות דנה, עופרי,
יובל ודרור

2000 шек.

2000 ₪

לזכרה של הרעיה, האם וסבתא האוהבת **מרה (מאירה) היימן לבית גץ** (ריגה, 1948 – הרצליה, 2022)
В память супруги, матери и бабушки **Мары Гейман (Гец)** (Рига, 1948 – Герцлия, 2022)

Дочь Белла Нохам,
внуки Дани, Михаэль,
Сарили, Нили и Ли

הבת בלה נוחם
הנכדים דניאל, מיכאל,
שרילי, נילי, לי

1500 шек.

1500 ₪

לזכרה של אמא וסבתא **שרה קיל ד"ל** (בתם של **יענקל ובסיה איש ד"ל**) (וראקליאני, 1935 – ירושלים, 2022)
Памяти дорогой мамы и бабушки **Сары Киль** (дочери **Баси и Янкеля Иш**) (Варакляны, 1935 – Иерусалим, 2022)

Сарра Алалуф,
Почётный консул Латвии

כאות הערכה לפעילות ענפה של האיגוד

שרה אלאלוף
קונסול כבוד של לטביה

500 шек.

В знак высокой оценки деятельности Объединения

500 ₪

הארכיון ההיסטורי של האיגוד Исторический архив Объединения

Находится в учебном центре Шфаим
(100 метров к югу от торгового центра, адрес
для навигатора: **בית החינוך המשותף חוף השרון**)
Открыт по воскресеньям и средам с 10:00 до 13:00
Посещение в иные дни следует согласовывать
по телефонам: 053-4532353 или 09-9596532

נמצא בשפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)
יש לשים ב-WAZE **בית החינוך המשותף חוף השרון**
פתוח לקהל בימים א' ו-ד'
בין השעות 10:00 – 13:00
ביקור בימים אחרים יש לתאם
בטל' 053-4532353 או 09-9596532
(ניתן להשאיר הודעה במשיבון)

או בדוא"ל: archive@lat-est.org.il או arch.shfayim@gmail.com

לאחרונה מתבצעת בקצב מהיר העלאת חומרי הארכיון לאתר האיגוד.
מומלץ להיכנס לאתר בכתובת: https://lat-est.org.il/historic_archive/ ולצפות במידע המתחדש בכל שבוע

אצלנו - בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • גיליון מס' 67 • אוגוסט 2022 • אב תשפ"ב

עורך ראשי: אלי ולק • חברי המערכת: רמי גל, אביבה ולק
עימוד ועריכה גרפית: איליה לוברסקי • דוא"ל: office@lat-est.org.il

יוצא לאור בתמיכת ועידת התביעות